

تمرین سری چهارم - موعده تحویل: شنبه ۱۳۸۷/۸/۱۱

۱. یک کره‌ی فلزی به شعاع a و بار q در یک مایع با ضریب گذردهی نسبی $\epsilon_r = 4$ تا نیمه فرو رفته است. محاسبه کنید چه میزان از بار کره روی نیمکره‌ی داخل مایع قرار می‌گیرد.

۲. ناحیه‌ی $0 < z < d$ از ماده‌ای با ضریب دی‌الکتریک $\epsilon_r = (2 + z/d)^2$ پر شده است. این ناحیه تحت میدان الکتریکی خارجی $E = E_0 \hat{z}$ قرار می‌گیرد.

الف) چگالی بارهای سطحی پلاریزه را در $z = 0$ و $z = d$ پیدا کنید.

ب) چگالی حجمی بارهای پلاریزه درون عایق چقدر است؟ مجموع چگالی بارهای سطحی و حجمی چقدر است؟

۳. کره‌ای به شعاع a به پتانسیل الکتریکی ϕ_0 را در نظر بگیرید. این کره را در یک محیط که ضریب گذردهی نسبی آن $\epsilon_r = 1 + a/r$ باشد قرار می‌دهیم. پتانسیل کره در حالت جدید چقدر خواهد شد؟

۴. * یک میله رسانای باردار به طول بی‌نهایت و چگالی بار طولی ρ_l به موازات و خارج از یک استوانه‌ی دی‌الکتریک با ضریب گذردهی الکتریکی ϵ قرار گرفته است. نشان دهید با قرار دادن سه تصویر در داخل استوانه می‌توان توزیع بار القایی را در سطح استوانه یافت. میدان را در داخل و خارج از استوانه محاسبه کنید.

۵. * بین دو استوانه‌ی هم‌محور هادی به شعاع‌های a و b ، در قطاع $0 < \phi < \alpha$ ، یک دی‌الکتریک رسانا با گذردهی ϵ_1 و رسانایی ویژه‌ی σ_1 و در بقیه‌ی فضای بین آنها یک دی‌الکتریک بی‌تلف با گذردهی ϵ_2 قرار دارد. ظرفیت و رسانایی در واحد طول را بیابید.

۶. * دو لوله‌ی مسی طویل و مستقیم با شعاع‌های R به فاصله‌ی $2d$ از هم نگه داشته شده‌اند. یکی در پتانسیل V_0 و دیگری در پتانسیل $-V_0$ قرار دارد. پتانسیل را در تمام نقاط بیابید.

۷. * بار نقطه‌ای q در فاصله a از کره‌ی رسانا به شعاع R که به زمین متصل شده است، قرار گرفته است.

الف) پتانسیل را در مختصات کروی را بدست آورید.

ب) بارالقایی در سطح کره را بدست آورده و با انتگرال‌گیری کل بار القایی را بدست آورید (این بار باید چقدر باشد؟).

پ) انرژی این پیکربندی را بدست آورید.

۸. * بار خطی نامتناهی λ در فاصله d از یک صفحه رسانای متصل به زمین که در صفحه xy واقع است قرار گرفته است. (بار موازی محور x است)

الف) پتانسیل را در منطقه بالای صفحه بدست آورید.

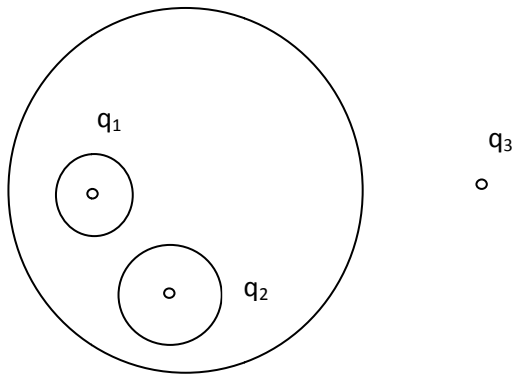
ب) چگالی بار القایی صفحه را بدست آورید.

۹. * دو صفحه رسانای متصل به زمین در فاصله‌ی D از هم قرار دارند. بار q را بین صفحات در فاصله $d < D$ از یک صفحه قرار می‌دهیم. نیروی وارد بر q را حساب کنید.

۱۰. فضای بین صفحات خازنی با دو لایه دی‌الکتریک پر شده است. ضخامت هر لایه a است. ثابت دی‌الکتریک‌ها ϵ_1 و ϵ_2 است و چگالی بار سطحی صفحات $+\sigma$ و $-\sigma$ است.

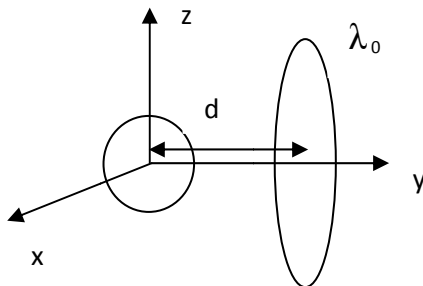
- (الف) D هر لایه را پیدا کنید.
 (ب) E را در هر لایه را پیدا کنید.
 (پ) قطبش P را در هر لایه را پیدا کنید.
 (ت) اختلاف پتانسیل بین صفحات را پیدا کنید.
 (ث) مقدار و محل بارهای القایی را پیدا کنید.
 (ج) حالا با استفاده از بارهای آزاد و القایی مجدداً E را محاسبه کرده و با (ب) مقایسه کنید.

۱۱. * در یک کره هادی دو حفره به شعاع a و b ایجاد شده است. در مرکز حفره‌ها بارهای الکتریکی نقطه ای q_1 و q_2 قرار گرفته است. حال اگر بار q_3 را به کره هادی نزدیک کنیم نحوه تغییر هر یک از موارد زیر را توضیح دهید:

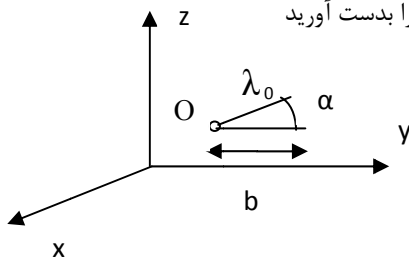
- (الف) چگالی بار سطحی روی سطح بیرونی کره
 (ب) چگالی بار سطحی روی سطح حفره‌ها
 (ج) شدت میدان الکتریکی در داخل حفره‌ها
 (د) نیروی وارد بر بارهای q_1 و q_2
 (ه) کل بار روی سطح بیرونی

۱۲. * حلقه دایره‌ای با چگالی یکنواخت λ_0 و شعاع d عمود بر محور y و به فاصله d از مرکز پوسته هادی به شعاع $d/2$ قرار گرفته است:

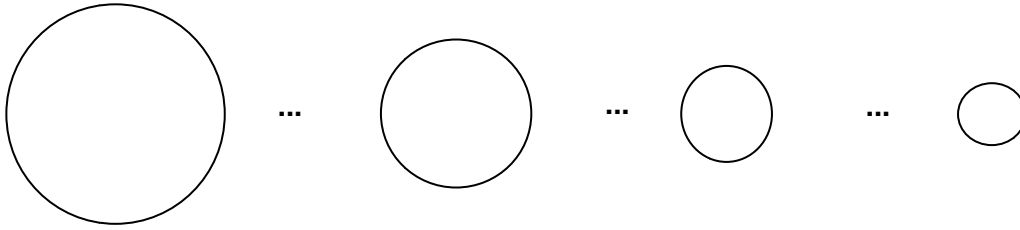
- (الف) پتانسیل پوسته هادی را بدست آورید
 (ب) چگالی و مکان هندسی بار تصویر را چنان بیابید که بتوان کره هادی را برداشت.

۱۳. * در فضای آزاد صفحه $z = 0$ شامل بار سطحی به چگالی یکنواخت σ_0 و پاره خط باردار به چگالی یکنواخت λ_0 و طول b به موازات آن قرار گرفته است. انرژی لازم برای چرخاندن پاره خط باردار به اندازه زاویه α حول نقطه O را بدست آورید

۱۴. تعداد زیادی کره هادی کامل و دور از هم را با سیم نازکی به هم وصل می‌کنیم. اگر بار q را روی یکی از کره‌ها قرار داده و سیم را قطع کنیم مقدار باری که روی هر کره قرار می‌گیرد را بدست آورید. (شعاع هر کره نصف شعاع کره قبلی است)

۱۵. * پتانسیل کره هادی را در شکل زیر بدست آورید.

